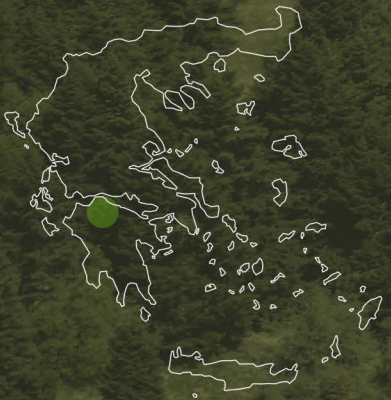

Η Προστατευόμενη Περιοχή της ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Χελμού-Βουραϊκού (ΦΔΧΒ) περιλαμβάνει 12 προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (8 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και 4 Ζώνες Ειδικής Προστασίας) και εκτείνεται στους νομούς Ηλείας, Αχαΐας και Κορινθίας και καλύπτει συνολική έκταση 191.396,13 εκτάρια. Περιλαμβάνει την Κυλλήνη (Ζήρεια) ως το υψηλότερο όρος και ακολουθούν ο Χελμός, ο Ερυμάνθος, το Παναχαϊκό, ο Μπαρμπάς και ο Κλωκός, που αποτελούν τους σημαντικότερους ορεινούς όγκους της Β. Πελοποννήσου.

Ως Παγκόσμιο Γεωπάρκο της UNESCO το «Γεωπάρκο Χελμού-Βουραϊκού» περιέχει ένα μωσαϊκό γεωλογικών χαρακτηριστικών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Φαράγγια, σπηλαιο, χαράδρες, πηγές, λίμνες, ποταμοί και χείμαρροι είναι χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου της περιοχής και έχουν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση πολλών διαφορετικών ενδιαιτημάτων, συχνά απομονωμένων μεταξύ τους, φιλοξενώντας έναν ανεκτίμητο χλωριδικό και πανιδικό πλούτο.

Η περιοχή φιλοξενεί σημαντικό αριθμό τοπικών ενδημικών, ενδημικών της Πελοποννήσου (με εξαίρεση μόνο στην Πελοπόννησο), ελληνικών ενδημικών (με εξαίρεση μόνο στον Ελληνικό χώρο), σπάνιων και απειλούμενων φυτών, πολλά από τα οποία προστατεύονται από τη νομοθεσία ή/και βρίσκονται σε κάποια από τις κατηγορίες κινδύνου της IUCN (Διεθνής Ένωση για την Προστασία της Φύσης), καθώς και αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά ιδιαίτερης σημασίας. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, η συλλογή, εκρίζωση, κοπή, συλλογή η/και εμπορία ενδημικών φυτών απαγορεύεται. Επίσης απαγορεύεται πλήρως η εκρίζωση και η ολοκληρωτική αποκοπή αρωματικών-μελισσοτροφικών φυτών (τσάι του βουνού, ρίγανη, θυμάρι κ.α.), ενώ επιτρέπεται η συλλογή τους ατελώς και σε περιορισμένη ποσότητα (έως 1 κιλού), μόνο κατά την εποχή ανθοφορίας και ωρίμανσης τους (Ιούλιος-Αύγουστος) και αποκλειστικά για προσωπική χρήση. Η συλλογή πρέπει να γίνεται χειρωνακτικώς, με τη χρήση ψαλιδιού ή μαχαιριού και χωρίς να αποκόπτονται όλοι οι βλαστοί των φυτών, ώστε να εξασφαλίζεται η αναπαραγωγή τους.

Η προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας είναι ευθύνη όλων μας. Ο Φορέας Διαχείρισης με χαρά υποδέχεται τους πολίτες να επισκεφτούν και να γνωρίσουν το Εθνικό Πάρκο Χελμού-Βουραϊκού, πάντα με σεβασμό στην φύση.

Κείμενα και επιστημονική επιμέλεια Γρηγόρης Α. Ιατρού (Πρόεδρος ΔΣ,) Ελένη Κουμούτσου (Συντονίστρια Έργου-Περιβαλλοντολόγος), Μαρία Τσακίρη (Βιολόγος), Νικόλαος Τοπουζίδης (Γεωλόγος) Γεώργιος Ρουσινός (Δασολόγος) του Φορέα Διαχείρισης Χελμού-Βουραϊκού.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

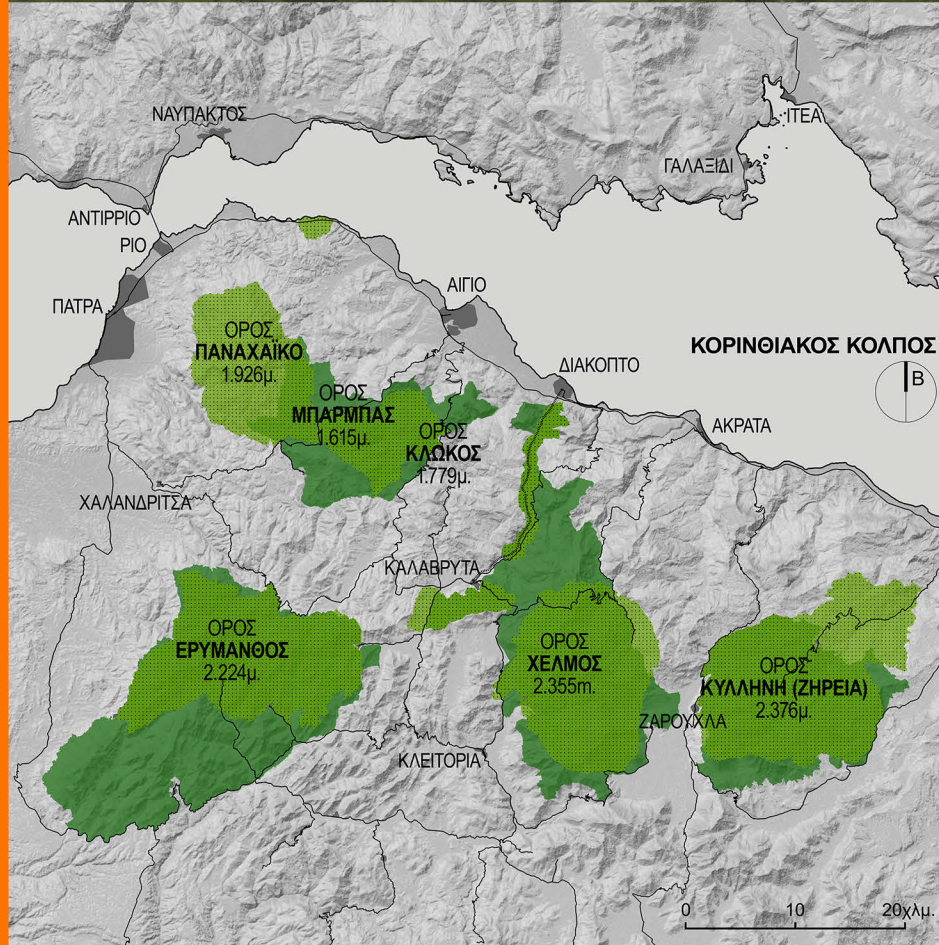

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΓΕΩΠΑΡΚΟ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

- «Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» (Special Protection Areas-SPA) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ΕΚ «για τη διατήρηση των άγριων πτηνών»
  - ΟΡΗ ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΚΑΙ ΚΛΩΚΟΣ, ΦΑΡΑΓΓΙ ΣΕΛΙΝΟΥΝΤΑ (SPA_GR2320010)
  - ΟΡΟΣ ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ (SPA_GR2320012)
  - ΟΡΟΣ ΧΕΛΜΟΣ (ΑΡΟΑΝΙΑ)-ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (SPA_2320013)
  - ΟΡΟΣ ΖΗΡΕΙΑ (ΚΥΛΛΗΝΗ) (SPA_GR2530006)
- «Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)» (Sites of Community Importance-SCI) όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Για τον προσδιορισμό των ΤΚΣ λαμβάνονται υπόψη οι τύποι οικοτόπων και τα είδη των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
  - ΟΡΟΣ ΧΕΛΜΟΣ & ΥΔΑΤΑ ΣΤΥΓΟΣ (SCI_GR2320002)
  - ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ (SCI_GR2320003)
  - ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (SCI_GR2320004)
  - ΟΡΗ ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΚΑΙ ΚΛΩΚΟΣ, ΦΑΡΑΓΓΙ ΣΕΛΙΝΟΥΝΤΑ (SCI_GR2320005)
  - ΟΡΟΣ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ - ΣΥΡΑΓΓΕΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΑΣ (SCI_GR2320007)
  - ΟΡΟΣ ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ (SCI_GR2320008)
  - ΣΠΗΛΑΙΟ ΚΑΣΤΡΙΩΝ (SCI_GR2320009)
  - ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΚΥΛΛΗΝΗ (ΖΗΡΕΙΑ) & ΧΑΡΑΔΡΑ ΦΛΑΜΠΟΥΡΤΙΣΑ (SCI_GR2530001)

35 Ag. Alexios Str., Kalavryta, Achaia, 25001, Gr. www.fdochelmos.gr
+30 26920 29140 fdxb@otenet.gr
managementbodyofchelmosvouraikos [chelmosvouraikospark](https://www.instagram.com/chelmosvouraikospark)

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

* Φωτογραφία εξωφύλλου: Λειβάδι Λουκά

ΟΡΟΣ ΚΥΛΛΗΝΗ (ΖΗΡΕΙΑ) 2.376μ.

Η Κυλλήνη αποτελεί μία μικρή οροσειρά ημικυκλικού σχήματος με την ψηλότερη κορυφή στα 2.376μ. Χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου της περιοχής αποτελούν η κοιλάδα της Φλαμπουρίτσας που διασχίζεται από τον Ποταμό Σύθα και απλώνεται ανάμεσα στη Μικρή και Μεγάλη Ζήρεια, η Λίμνη Δασίου και το οροπέδιο Φενεού. Στα δασικά υψόμετρα του όρους καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις τα δάση κεφαλληνιακής ελάτης και ακολουθούν δάση μαύρης πεύκης. Κατά μήκος των ρεματιών εμφανίζεται παρόχθια βλάστηση με δάση ανατολικής πλατάνου. Στα μεσαία υψόμετρα εμφανίζονται υπολειμματικά δάση χνοώδους δρυός. Στην περιοχή έχουν καταγραφεί περισσότερα από 1015 φυτικά taxa στα οποία περιλαμβάνονται περισσότερα από 133 ελληνικά ενδημικά, εκ των οποίων 35 είναι ενδημικά της Πελοποννήσου και 4 τοπικά ενδημικά.

ΟΡΟΣ ΧΕΛΜΟΣ 2.355μ.

Ο Χελμός, με την Ψηλή Κορφή στα 2.355 μ. ως την υψηλότερη, χωρίζεται από τη Ζήρεια με την υψηλή πεδιάδα του Φενεού. Τη βλάστηση του ορεινού όγκου συγκροτούν κυρίως καλά δασωμένες πλαγιές με δάση κεφαλληνιακής ελάτης και μαύρης πεύκης. Οι κορυφές χαρακτηρίζονται από ένα σύνθετο μωσαϊκό βλάστησης με ανοιχτά βραχώδη “στεππόμορφα” λιβάδια, ασβεστολιθικούς απόκρημνους βράχους και ασβεστολιθικές σάρες με βραχόφιλα είδη και κλειστά, πυκνής κάλυψης “ξύρισμα” λιβάδια. Στα κύρια χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου περιλαμβάνεται η λίμνη Μαυρολίμνη (2050 μ., η μοναδική “αλπική” λίμνη της Πελοποννήσου), τα Υδατα Στυγός, το Φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού, το Αισθητικό Δάσος Καλαβρύτων, το Σπήλαιο των Λιμνών, η ορεινή λίμνη Τσιβλού, οι πηγές του Αροάριου μέσα σε δάσος με υπεραιωνόβια πλατάνια, κ.α. Ο Χελμός φιλοξενεί περισσότερο από το 35% της συνολικής χλωρίδας της Πελοποννήσου και έχουν αναφερθεί στην περιοχή περισσότερα από 1140 φυτικά taxa, τουλάχιστον 150 ελληνικά ενδημικά, 40 ενδημικά της Πελοποννήσου και 7 τοπικά ενδημικά.

ΟΡΟΣ ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ 2.224μ.

Ο Ερύμανθος, με υψηλότερη κορυφή του τον Ωλενό στα 2.224 μ., συμπεριλαμβάνεται στα αλπικά βουνά της Ελλάδας και έχει υποστεί, στο μεγαλύτερο μέρος του, μακροχρόνια και κατά τόπους έντονη ανθρώπινη επίδραση, με τη σημερινή εικόνα της βλάστησης να αποτελεί ένα μωσαϊκό που έχει προέλθει από μία μακραίωνη πορεία αλλαγών. Στο μεγαλύτερο μέρος των βόρειων και νότιων πλαγιών του βουνού εμφανίζονται δάση κεφαλληνιακής ελάτης, ενώ στις δυτικές πλαγιές υπάρχουν εκτεταμένοι ασβεστολιθικοί βράχοι. Ανατολικά του όρους αναπτύσσονται δάση πλατύφυλλης δρυός και καστανιάς. Τα παρόχθια δάση της περιοχής αντιπροσωπεύονται από συστάδες με πλατάνια. Σε υψόμετρο μεγαλύτερο των 1500 μέτρων αναπτύσσονται τα ανωδασικά λιβάδια, που φιλοξενούν πολύ μεγάλο αριθμό σημαντικών ειδών χλωρίδας. Στη περιοχή συναντώνται περισσότερα από 962 φυτικά taxa, και έχουν αναφερθεί τουλάχιστον 91 ελληνικά ενδημικά taxa, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται 13 ενδημικά της Πελοποννήσου.

ΟΡΟΣ ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ 1.926μ.

Το Παναχαϊκό, με υψηλότερη κορυφή το Βοϊδιά στα 1926 μ., απλώνεται ανάμεσα στους ποταμούς Γλάυκο και Σελινούντα και αποτελεί το βορειότερο βουνό της Πελοποννήσου. Στις κορυφογραμμές του χωροθετείται ένας από τους μεγαλύτερους Αιολικούς Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας της Ελλάδας. Τη βλάστηση της περιοχής συγκροτούν φρυγανικοί σχηματισμοί με κυρίαρχα είδη την ασφάκα και το λυχναράκι, αείφυλλοι σκληρόφυλλοι σχηματισμοί με κυρίαρχο είδος το πουρνάρι, δασικοί σχηματισμοί με κεφαλληνιακή ελάτη και χαλέπιο πέυκη, στεπτόμορφοι σχηματισμοί στα ανώτερα υψόμετρα, χιονόφιλα λιβάδια, βλάστηση βραχυδών επιφανειών με χασμόφυτα και βραχόφιλα είδη καθώς και αζωνική βλάστηση κυρίως με πλατάνια. Η χλωρίδα της περιοχής ξεπερνάει τα 830 taxa, εκ των οποίων, περισσότερα από 95 είναι ελληνικά ενδημικά, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται 16 ενδημικά της Πελοποννήσου. Το ποσοστό ενδημισμού θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό, λαμβάνοντας υπόψη ότι απουσιάζουν οι εκτεταμένες εκτάσεις μεγάλων υψομέτρων, ενώ ταυτόχρονα η ανθρώπινη επίδραση είναι άμεσα εμφανής.

ΟΡΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΣ 1.615μ. & ΚΛΩΚΟΣ 1.779μ.

Ο Μπαρμπάς έχει υψόμετρο 1615 μ. και αποτελεί την ανατολική απόληξη του Παναχαϊκού όρους, ενώ ο Κλωκός είναι ένα μικρό απομονωμένο βουνό με μέγιστο υψόμετρο 1779 μ. Ο ποταμός Σελινούντας ρέει από την περιοχή της Βλασίας σχηματίζοντας ένα απότομο, βαθύ φαράγγι που χωρίζει τα δύο όρη και έχει εξέχουσα σημασία για την άγρια χλωρίδα της περιοχής. Μεγάλο μέρος των ορεινών όγκων καλύπτεται από δασική βλάστηση, με σπουδαιότερα τα δάση της κεφαλληνιακής ελάτης, της χαλεπίου πεύκης και των αείφυλλων πλατύφυλλων με κυριότερα είδη το πουρνάρι, την αριά, την κουμαριά, το φιλλύκι και το σχίνο. Σημαντική είναι και η παραποτάμια βλάστηση που ακολουθεί την κοίτη του ποταμού σχεδόν καθ' όλο το μήκος της και αποτελείται από πλατάνια, ιτές, λιγαριές, πικροδάφνες, κ.α.

Gymnospermium peloponnesiacum (Phitos) Strid
Ενδημικό της Στερέας και Πελοποννήσου με εξάπλωση σε Χελμό, Κυλλήνη (Ζήρεια), Κλωκό, Μαίναλο, Παναχαϊκό και Παρνασσό. Χαρακτηρίζεται ως «Τρωτό» σύμφωνα με την IUCN. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Silene conglomeratica Melzh.
Αποκλειστικά τοπικό ενδημικό του Βουραϊκού, τυπικό χασμόφυτο, που αναπτύσσεται κυρίως στα κροκαλοπαγή πετρώματα του φαράγγιου, στην περιοχή του Μεγ. Σπηλαίου. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Stachys parolinii Vis.
Ελληνικό ενδημικό με εξάπλωση σε περιοχές της Δυτ. Ελλάδας, από την Β. και Ν. Πίνδο, τα Ιόνια, τη Στερέα και Πελοπόννησο, με ιδιαίτερους πληθυσμούς στο Βουραϊκό. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Abies cephalonica Loudon
Νεαρός θηλικός κώνος του ενδημικού στην Ελλάδα Έλατου, που διαμορφώνει τα ελατοδάση στα βουνά της κεντρικής και νότιας Ελλάδας. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Veronica contandriopouli Quézel
Αποκλειστικά ενδημικό στο βουνό Κυλλήνη (Ζήρεια) που συναντάται σε ασβεστολιθικά βράχια. «Κρίσιμως Κινδυνεύον» σύμφωνα με την IUCN. (Φωτο Π. Δημόπουλος)

Aquilegia ottonis Orph. ex Boiss. subsp. **ottonis**
Ενδημικό της Ελλάδας με εξάπλωση στον Χελμό και στα βουνά της Στερέας Ελλάδας (Παρνασσό και Γκιώνα). (Φωτο Γρ. Ιατρού)

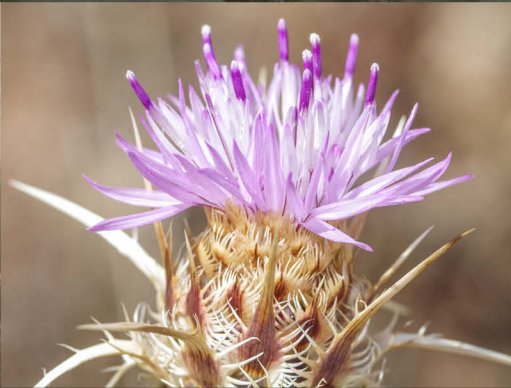
Aurinia moreana Tzanoud. & Ιατρού
Ενδημικό της Πελοποννήσου με εξάπλωση στα βουνά Ερύμανθο, Ζήρεια, Ολίγυρτο, Παναχαϊκό και Χελμό. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Cicer graecum Boiss.
Ενδημικό της Πελοποννήσου με εξάπλωση στην ευρύτερη περιοχή των ορέων Χελμός και Ζήρεια. (Φωτο αρχείο ΦΔΧΒ)

Verbascum acaule (Bory & Chaub.) Kuntze
Ενδημικό της Πελοποννήσου με εξάπλωση στα βουνά Χελμό και Ταΰγετο. (Φωτο Γρ. Ιατρού)

Centaurea achaea Boiss. & Heldr. subsp. **acheia**
Ελληνικό ενδημικό με εξάπλωση σε περιοχές της Β. Πελοποννήσου, Στερέας Ελλάδας και Θεσσαλίας, με εμφάνιση άνωθεν των Καλαβρύτων και στην λίμνη Τσιβλού. (Φωτο Γρ. Ιατρού)